

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 17 oktober 2013*

”Begäran om förhandsavgörande — Skydd av ozonskiktet — System för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen — Metod för tilldelning av utsläppsrätter — Gratis tilldelning av utsläppsrätter”

I de förenade målen C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 och C-640/11,

angående flera beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, från Tribunal Supremo (Spanien), av den 19, 20, 24 och 28 oktober 2011 respektive den 18 november 2011, som inkom till domstolen den 14, 21 och 25 november 2011, samt den 2 och 14 december 2011, i målen

Iberdrola SA,

Gas Natural SDG SA,

ytterligare deltagare i rättegången:

Administración del Estado m.fl. (C-566/11),

Gas Natural SDG SA,

ytterligare deltagare i rättegången:

Endesa SA m.fl. (C-567/11),

Tarragona Power SL,

ytterligare deltagare i rättegången:

Gas Natural SDG SA m.fl. (C-580/11),

Gas Natural SDG SA,

Bizcaia Energía SL,

ytterligare deltagare i rättegången:

Administración del Estado m.fl.(C-591/11),

Bahía de Bizcaia Electricidad SL,

ytterligare deltagare i rättegången:

* Rättegångsspråk: spanska.

Gas Natural SDG SA m.fl. (C-620/11),

och

E.ON Generación SL m.fl.(C-640/11),

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden T. von Danwitz, domstolens vice ordförande K. Lenaerts, tillförordnad domare på femte avdelningen, samt domarna A. Rosas, D. Šváby (referent) och C. Vajda,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 7 februari 2013,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Iberdrola SA och Tarragona Power SL, genom J. Folguera Crespo, L. Moscoso del Prado González och E. Peinado Iríbar, abogados,
- Gas Natural SDG SA, genom Á. Martín-Rico Sanz, procuradora, biträdd av A. Morales Plaza och R. Espín Martí, abogados,
- Endesa SA, genom F. De Borja Acha Besga och J.J. Lavilla Rubira, abogados, samt M. Merola, avvocato,
- Bizcaia Energía SL, genom J. Briones Méndez, procurador, biträdd av J. García Sanz, abogado,
- Bahía de Bizcaia Electricidad SL, genom F. González Ruiz, procuradora, biträdd av J. Abril Martínez, abogado,
- E.ON Generación SL, genom M.J. Gutiérrez Aceves, procuradora, biträdd av J.C. Hernanz Junquero, abogado,
- Spaniens regering, genom S. Centeno Huerta, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom L. Banciella, E. White och K. Mifsud-Bonnici, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 21 mars 2013 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Respektive begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, s. 32).

- 2 Respektive begäran har framställts i mål mellan elproduktionsbolagen och Administración del Estado angående sänkningen av ersättningen för elproduktion.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Enligt skäl 5 i direktiv 2003/87 är dess syfte att bidra till ett effektivt fullgörande av Europeiska gemenskapens och dess medlemsstaters åtaganden att minska de antropogena utsläppen av växthusgaser i enlighet med rådets beslut 2002/358/EG av den 25 april 2002 om godkännande, på Europeiska gemenskapens vägnar, av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och gemensamt fullgörande av åtaganden inom ramen för detta (EGT L 130, s. 1), genom en effektiv europeisk marknad för utsläppsrätter för växthusgaser (nedan kallade utsläppsrätter), med minsta möjliga försvagning av ekonomisk utveckling och sysselsättning.
- 4 I skäl 7 i direktiv 2003/87 anges följande:
- ”Det krävs gemenskapsbestämmelser om medlemsstaternas fördelning av utsläppsrätter för att bevara den inre marknadens integritet och undvika snedvridning av konkurrensen.”
- 5 I artikel 1 i direktivet definieras dess syfte enligt följande:
- ”Genom detta direktiv införs ett system för handel med [utsläppsrätter] inom gemenskapen ... vilket syftar till att på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt effektivt sätt minska utsläppen av växthusgaser.”
- 6 I artikel 10 i direktivet, som har rubriken ”Fördelningsmetod”, föreskrivs följande:
- ”För den treårsperiod som börjar den 1 januari 2005 skall medlemsstaterna fördela minst 95 % av utsläppsrätterna gratis. För den femårsperiod som börjar den 1 januari 2008 skall medlemsstaterna fördela minst 90 % av utsläppsrätterna gratis.”
- 7 Enligt artikel 12.1 i samma direktiv kan de tilldelade utsläppsrätterna överlätas, och handel med dessa kan ske mellan personer inom gemenskapen samt, under vissa villkor, mellan personer inom gemenskapen och personer i tredjeland.
- 8 I artikel 12.3 i direktiv 2003/87 föreskrivs följande:
- ”Medlemsstaterna skall se till att verksamhetsutövaren för varje anläggning senast den 30 april varje år överlämnar det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen under det föregående kalenderåret i överensstämmelse med den kontroll som utförts i enlighet med artikel 15 och att dessa utsläppsrätter därefter annulleras.”
- 9 I meddelandet från kommissionen till rådet och europaparlamentet av den 29 november 2006 om bedömning av nationella fördelningsplaner avseende utsläppsrätter för växthusgaser för den andra handelsperioden inom EU:s system för handel med utsläppsrätter [-] Bilaga till kommissionens beslut

av den 29 november 2006 om nationella fördelningsplaner som anmälts av Tyskland, Grekland, Irland, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Slovakien, Sverige och Förenade kungariket i enlighet med direktiv 2003/87 (KOM(2006) 725 slutlig) anges följande:

”Som högnivågruppen för konkurrenskraft, energi och miljö framhållit är den allmänna åsikten att konkurrenstrycket, som en följd av energimarknadernas bristande mognad, inte har räckt till för att minska övervältring av utsläppsrätternas värde till elpriserna. Det har lett till lättförtjänta vinster för elproducenterna. Gruppen har vidare rekommenderat att medlemsstaterna skall undersöka möjligheterna för differentierad fördelning mellan olika sektorer för den andra perioden ...”

10 I skälen 15 och 19 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (EUT L 140, s. 3) anges följande:

”(15) Den ytterligare ansträngning som ska göras av gemenskapens ekonomi kräver bland annat att det omarbetade gemenskapssystemet drivs med så hög ekonomisk effektivitet som möjligt och på grundval av fullt ut harmoniserade tilldelningsvillkor inom gemenskapen. Auktionsmetoden bör därför vara huvudprincipen för tilldelning av utsläppsrätter, eftersom det är det system som är enklast och som i allmänhet anses vara mest ekonomiskt effektivt. Detta bör också undanröja exceptionella vinster och göra nya deltagare och ekonomier som har högre tillväxt än genomsnittet lika konkurrenskraftiga som befintliga anläggningar.

...

(19) Därför bör fullständig auktionering vara regel från 2013 och framåt inom elsektorn, med tanke på dess förmåga att föra de ökade koldioxidkostnaderna vidare ...”

Spansk rätt

11 Direktiv 2003/87 införlivades genom lag 1/2005 av den 9 mars 2005 om systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (Ley 1/2005 por la que se establece un régimen para el comercio de derechos de emisión de gases de efecto invernadero) (BOE nr 59 av den 10 mars 2005, s. 8405) (nedan kallad lag 1/2005). Denna lag föreskriver att samtliga verksamhetsutövare som har en produktionsenhet med en tillförd effekt på mer än 20 MW ska, före den 30 april varje kalenderår, överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda kontrollerade utsläppen av växthusgaser från anläggningarna under föregående år. För behovet av överlämnande kan verksamhetsutövarna använda såväl de utsläppsrätter som de har tilldelats för varje anläggning enligt den nationella fördelningsplanen som de som har köpts på marknaden för utsläppsrätter. I artikel 16 i lag 1/2005 föreskrivs att tilldelningen av utsläppsrätter enligt den nationella fördelningsplanen ”är gratis” för perioden 2005–2008.

12 Sedan antagandet av lag 54/1997 av den 27 november 1997 om elsektorn (Ley 54/1997 del sector eléctrico) (BOE nr 285 av den 28 november 1997, s. 35097), vilken införlivar EU-direktiven om den inre marknaden för elektricitet, är elproduktionsverksamheten i Spanien öppen för samtliga aktörer som uppfyller de tekniska och ekonomiska villkoren.

13 Grossistmarknaden för el regleras i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Denna marknad övervakas av Compañía Operadora del Mercado de Electricidad SA, ett privat organ som har till uppdrag att fullständigt opartiskt garantera insyn på marknaden och dess aktörers oavhängighet. Marknaden fungerar enligt ett system efter vilket efterfrågan på energi för varje programperiod kopplas samman med inkomna anbud för samma period. Energin upplåts till det anbudspris, som lämnats av den sista producent, vars inträde i systemet krävs för att täcka efterfrågan på el. Det rör sig om en marknad med marginalprissättning, på vilken samtliga producenter, vars anbud har accepterats,

erhåller samma pris, kallat ”marginalpris”, vilket motsvarar det anbudspris som lämnats av verksamhetsutövaren för den produktionsenhet som accepterades sist. Detta pris fastställs vid skärningspunkten för kurvorna för utbud och efterfrågan på energi.

- 14 År 2006 fastställde den spanska regeringen, genom kungligt dekret, de eltaxor som var tillämpliga i förhållande till konsumenterna på så vis att dessa, bland annat, följde de elpriser som fastställs på marknaden med dygnshandel. Ett växande taxeunderskott uppkom, särskilt på grund av att de efterföljande kungliga dekreten inte fullt ut tog hänsyn till kostnaderna för elproduktionen, såsom de följde av den fria marknaden.
- 15 Den 24 februari 2006, antog Consejo de Ministros (ministerrådet) kungligt lagdekret 3/2006 (Real Decreto-Ley 3/2006, BOE nr 50 av den 28 februari 2006, s. 8015, och rättelse i BOE nr 53 av den 3 mars 2006, s. 8659) (nedan kallat kungligt lagdekret 3/2006). Nämda författning, som trädde i kraft den 1 mars 2006, syftar huvudsakligen till att ändra det tillvägagångssätt som används i Spanien för att koppla samman de anbud för försäljning och köp av el som avges samtidigt, på marknaden med dygnshandel och intradygnshandel avseende elproduktion, av de aktörer som tillhör samma koncern.
- 16 Artikel 2 i kungligt lagdekretet 3/2006, med rubriken ”Utsläppsrätter för växthusgaser enligt den nationella fördelningsplanen 2006–2007”, föreskriver att ersättningen för elproduktion ska sänkas med ett belopp som motsvarar värdet av de utsläppsrätter som tilldelats elproducenterna gratis i enlighet med den nationella fördelningsplanen 2005–2007 under de motsvarande perioderna.
- 17 I motiveringen till det kungliga lagdekretet rättfärdigas denna sänkning av ersättningen med den omständigheten att elproduktionsbolagen har valt att ”inkludera värdet av [utsläppsrätterna] i prisbildningen på grossistmarknaden för el”. Följande förklaringar lämnas:
- ”Eftersom värdet av [utsläppsrätterna] beaktas i prisbildningen på grossistmarknaden för el, är syftet dessutom att återspegla [detta inkluderande] genom att sänka ersättningen till de berörda produktionsanläggningarna med motsvarande belopp. Den stora ökningen av taxeunderskottet som uppkommit under år 2006 har också gjort det motiverat att dra av värdet av utsläppsrätterna vid beräkningen av storleken på detta underskott. Risker för höga priser på elproduktionsmarknaden och de omedelbara och oåterkalleliga negativa konsekvenser som detta medför för slutkonsumenterna, motiverar att de åtgärder som anges i dessa förskrifter, och som är av en extraordinär karaktär, vidtas snarast.”
- 18 Den 15 november 2007 antog Ministro de Industria, Turismo y Comercio (ministeriet för industri, turism och handel), med stöd av artikel 2.3 i kungligt lagdekret 3/2006, ministerförordning nr ITC/3315/2007 om sänkning av ersättningen för elproduktion för år 2006 med ett belopp motsvarande värdet av de utsläppsrätter för växthusgaser som fördelats gratis (Orden ministerial ITC/3315/2007 sobre la regulación para el año 2006 de la minoración de la retribución de la actividad de producción de energía eléctrica en el importe equivalente al valor de los derechos de emisión de gases de efecto invernadero asignados gratuitamente, BOE nr 275 av den 16 november 2007, s. 46991) (nedan kallad ministerförordning nr ITC/3315/2007). I inledningen till nämnda författning anges att ”det belopp med vilket produktionsanläggningarnas ersättning sänks motsvarar de extra intäkter som de erhållit genom att kostnaderna för utsläppsrätter som tilldelats gratis har inkluderats i försäljningsanbudet”.

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 19 Klagandena i målen vid den nationella domstolen, elproduktionsbolag i Spanien, väckte talan vid Audiencia Nacional, avdelningen för förvaltningsrättsliga mål, med yrkande om ogiltigförklaring av ministerförordning nr ITC/3315/2007. De gjorde särskilt gällande att nämnda författning stred mot direktiv 2003/87, eftersom den fick till följd att verkan av att utsläppsrätterna hade tilldelats gratis neutraliserades.
- 20 Audiencia Nacional ogillade respektive talan, eftersom den inte ansåg att ministerförordningen fick till följd att verkan av att utsläppsrätterna hade tilldelats gratis neutraliserades.
- 21 Klagandena i målen vid den hänskjutande domstolen överklagade domarna från Audiencia Nacional till den hänskjutande domstolen. Den senare hyser tvivel om tolkningen av begreppet ”gratis tilldelning” i direktiv 2003/87.
- 22 Å ena sidan skulle det kunna anses att direktivet inte hindrar medlemsstaterna från att utesluta att kostnaden för utsläppsrätter som tilldelats elproduktionsbolagen gratis övervältras på grossistpriset för el.
- 23 Å andra sidan skulle dessa åtgärder kunna få till följd att verkan av att utsläppsrätter inledningsvis tilldelats gratis neutraliseras och att syftet med direktivet, att minska växthusgaserna med hjälp av ett ekonomiskt incitament, motverkas.
- 24 Mot denna bakgrund beslutade Tribunal Supremo att vilandeförklara målen och ställa följande frågor, som är identiskt formulerade i målen C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 och C-640/11, till domstolen:
- ”Ska artikel 10 i direktiv [2003/87] tolkas så, att den inte utgör hinder för att tillämpa bestämmelser i nationell lagstiftning, såsom de som är föremål för prövning i förevarande mål och som har till syfte och verkan att sänka ersättningen för elproduktion med ett belopp som motsvarar värdet av de [utsläppsrätter] som har tilldelats gratis under den aktuella perioden?”
- 25 Domstolens ordförande beslutade den 18 januari 2012 att förena målen C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 och C-640/11 vad gäller det skriftliga och muntliga förfarandet samt domen.

Prövning av tolkningsfrågan

- 26 Den nationella domstolen har ställt frågan för att få klarhet i huruvida artikel 10 i direktiv 2003/87 ska tolkas så, att den utgör hinder för att tillämpa bestämmelser i nationell lagstiftning, såsom de som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, som har till syfte och verkan att sänka ersättningen för elproduktion med ett belopp som motsvarar den höjning av ersättningen som uppkommit till följd av att värdet av de utsläppsrätter som tilldelats gratis har inkluderats, i form av en ökad produktionskostnad, i priset för försäljningsanbudet på grossistmarknaden för el.
- 27 Såsom framgår av ordalydelsen i artikel 10 i direktivet förelåg det, under den aktuella perioden som medlemsstaterna fördelade minst 95 procent av utsläppsrätterna gratis, hinder för att ta ut avgifter för tilldelningen av utsläppsrätterna.
- 28 Däremot berör varken artikel 10 eller någon annan bestämmelse i direktivet användningen av utsläppsrätter, och de begränsar inte heller uttryckligen rätten för medlemsstaterna att anta åtgärder som är ägnade att påverka de ekonomiska effekterna av användningen av utsläppsrätter.

- 29 Följaktligen kan medlemsstaterna i princip anta sådana ekonomisk-politiska åtgärder såsom en kontroll av prissättningen på marknaden för vissa varor eller viktiga resurser, genom att bestämma hur värdet av de utsläppsrätter som producenterna tilldelats gratis övervältras på konsumenterna.
- 30 Antagandet av sådana åtgärder får emellertid inte motverka vare sig principen om gratis tilldelning av utsläppsrätter eller målen med direktiv 2003/87.
- 31 Vad gäller den första aspekten bör det understrykas att begreppet gratis i artikel 10 i direktiv 2003/87 inte endast hindrar ett direkt fastställande av priset för tilldelning av utsläppsrätterna, utan även att i efterhand ta ut en avgift för tilldelning av utsläppsrätterna.
- 32 I förevarande fall framgår det av skälen i kungligt lagdekret 3/2006 och ministerförfordning nr ITC/3315/2007, att de bestämmelser som är i fråga i målen vid den nationella domstolen syftar till att undvika att konsumenterna drabbas av de effekter som följer av att värdet av de utsläppsrätter som fördelats gratis inkluderas i försäljningsanbudet.
- 33 De spanska elproducenterna har nämligen inkluderat värdet av utsläppsrätterna i sina anbudspriser på grossistmarknaden för el, på samma sätt som alla andra produktionskostnader, trots att elproducenterna har tilldelats utsläppsrätterna gratis.
- 34 Såsom den hänskjutande domstolen har redogjort för är detta bruk förvisso relevant utifrån en ekonomisk utgångspunkt, i den mån ett bolag använder utsläppsrätterna som de har tilldelats som en implicit kostnad, kallad alternativkostnad, som för bolaget motsvarar de intäkter som det skulle realisera genom att sälja dessa utsläppsrätter på marknaden för utsläppsrätter. Kombinationen av detta bruk med ett system där priserna fastställs på marknaden för elproduktion i Spanien leder emellertid till att elproducenterna åtnjuter exceptionella vinster.
- 35 Domstolen erinrar om att marknaden för dygnshandel med el i Spanien är en marknad med marginalprissättning, på vilken samtliga producenter vars anbud har accepterats erhåller samma pris, nämligen det anbudspris som lämnats av verksamhetsutövaren för den produktionsenhet som accepterades sist. Eftersom marginalpriset under den aktuella perioden fastställdes på grundval av kombikraftverkens anbud – vilka använder sig av en teknologi för vilken utsläppsrätter beviljas gratis – övervältrades det värde av utsläppsrätterna som hade inkluderats i anbudet på elpriset för hela marknaden.
- 36 Av det skälet omfattade den sänkta ersättningen, som föreskrivs i ministerförfordning nr ITC/3315/2007, inte bara bolag som hade erhållit utsläppsrätter gratis utan även kraftverk som inte var i behov av utsläppsrätter, såsom vattenkraftverk och kärnkraftverk, eftersom det värde av utsläppsrätterna som inkluderats i kostnadsstrukturen övervältrades på elpriset, vilket erhöles av samtliga elproducenter som verkade på elgrossistmarknaden i Spanien.
- 37 Såvitt framgår av de handlingar som har lämnats in till domstolen tar de bestämmelser som är aktuella i målen vid den nationella domstolen även hänsyn till andra faktorer än antal tilldelade utsläppsrätter, närmare bestämt emissionstypen och emissionsfaktorn vid kraftverket. Den sänkning av ersättning för elproduktionen som fastställs genom de aktuella bestämmelserna beräknas på så sätt att den enbart påverkade det pristillägg som följer av inkluderandet av utsläppsrätternas alternativkostnader.
- 38 De bestämmelser som är aktuella i målen vid den nationella domstolen syftar således inte till att i efterhand ålägga en avgift för tilldelningen av utsläppsrätter, utan till att lindra effekterna av de exceptionella vinster som den omständigheten att utsläppsrätter tilldelats gratis har förorsakat på den spanska elmarknaden.

- 39 Domstolen erinrar i detta hänseende om att den åtgärd genom vilken utsläppsrätter fördelas gratis, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 10 i direktiv 2003/87, inte syftar till att medge subventioner till de berörda producenterna, utan till att mildra den ekonomiska inverkan av att Europeiska unionen omedelbart och ensidigt har infört en marknad för utsläppsrätter, genom att undvika att vissa produktionssektorer som omfattas av detta direktiv tappar i konkurrenskraft.
- 40 Såsom har angetts i punkt 9 i denna dom, har inte konkurrenstrycket räckt för att minska övervältringen av utsläppsrätternas värde på elpriserna. Det har lett till exceptionella vinster för elproducenterna. Såsom framgår av skälen 15 och 19 i direktiv 2009/29 är det för övrigt för att undanröja dessa exceptionella vinster som utsläppsrätter från och med år 2013 kommer att fördelas genom ett system med fullständig auktionering.
- 41 Här av följer att systemet med gratis tilldelning av utsläppsrätter som inrättats genom direktiv 2003/87 inte kräver att elproducenterna kan övervältra värdet av dessa utsläppsrätter på elpriset och därmed erhålla exceptionella vinster.
- 42 Begreppet gratis utsläppsrätter i artikel 10 i direktiv 2003/87 utgör därmed inte något hinder för att tillämpa sådana bestämmelser som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, genom vilka ersättningen till elproducenterna sätts ned i syfte att kompensera för de exceptionella vinster som följer av att utsläppsrätter har tilldelats gratis, under förutsättning att de inte motverkar målen med detta direktiv, såsom har angetts i punkt 30 i denna dom.
- 43 Domstolen erinrar i detta hänseende om att det huvudsakliga målet med direktiv 2003/87 är att avsevärt minska utsläppen av växthusgaser. Detta mål ska uppnås med iakttagande av flera underordnade mål och genom att vissa ordningar tillämpas. Den viktigaste ordningen är härvid unionens system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser. De övriga underordnade mål som systemet ska uppfylla är bland annat, såsom framgår av skälen 5 och 7 i direktivet, att bevara ekonomisk utveckling och sysselsättning samt den inre marknadens integritet och konkurrensvillkoren (se dom av den 29 mars 2012 i mål C-505/09 P, kommissionen mot Estland, punkt 79).
- 44 Frågan i föreliggande fall är närmare bestämt huruvida de bestämmelser som är aktuella i målen vid den nationella domstolen – genom att de exceptionella vinster som följer av att utsläppsrätter har tilldelats gratis utjämnas – motverkar syftet med systemet enligt direktiv 2003/87, att minska utsläppen, vilket grundas på att miljökostnaderna har integrerats i produkternas pris.
- 45 Domstolen påpekar för det första att den åtgärd genom vilken utsläppsrätter tilldelades gratis var en tillfällig åtgärd för att bolagen inte skulle tappa i konkurrenskraft på grund av att ett system för handel med utsläppsrätter infördes. Åtgärden avsåg därmed inte direkt miljömålet att minska utsläppen.
- 46 Det ska för det andra påpekas att bestämmelserna som är aktuella i målen vid den nationella domstolen inte påverkar marknaden för utsläppsrätter utan de exceptionella vinster som samtliga elproducenter i Spanien erhåller till följd av att värdet av nämnda utsläppsrätter har inkluderats i priset för de accepterade anbuden vid fastställandet av priset på grossistmarknaden för el, med hänsyn till att det rör sig om en marknad med marginalprissättning.
- 47 Bolagen kan nämligen använda sig av de utsläppsrätter som de har tilldelats gratis för sin elproduktion eller sälja dem på marknaden för utsläppsrätter baserat på deras marknadsvärde och således erhålla vinsterna därav.
- 48 Det konstateras för det tredje att de bestämmelser som är aktuella i målen vid den nationella domstolen inte motverkar miljömålet i direktiv 2003/87, som består i att främja en minskning av utsläppen.

- 49 För att minska utsläppen av växthusgaser har direktivet infört ett system för handel med utsläppsrätter. I enlighet med vad som föreskrivs i artikel 1 i direktivet ger det ett incitament att på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt effektivt sätt minska utsläppen av växthusgaser, eftersom producenten kan besluta sig för att investera i effektivare teknik som släpper ut en mindre mängd växthusgaser, eller använda ett större antal utsläppsrätter eller begränsa produktionen efter vad som är mest ekonomiskt fördelaktigt. Med beaktande av att värdet av utsläppsrätterna, i enlighet med de bestämmelser som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, kan realiseras genom försäljning av desamma, framgår det att bestämmelserna inte har till verkan att elproducenterna avhåller sig från att minska utsläppen av växthusgaser.
- 50 Vidare har kostnaderna för utsläpp av växthusgaser inkluderats i anbudspriserna från producenterna på grossistmarknaden för el. Eftersom en högre produktionskostnad försämrar deras ställning på marknaden ges elproducenterna ett incitament att minska utsläppen från sin verksamhet.
- 51 Slutligen ålägger lag 1/2005 elproduktionsbolagen att varje år överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda kontrollerade utsläppen från anläggningen under det föregående kalenderåret varefter dessa utsläppsrätter annulleras i enlighet med artikel 12.3 i direktiv 2003/87.
- 52 Flera producenter har emellertid, i de yttranden de lämnat in till domstolen, gjort gällande att sänkningen av ersättningen för den elproduktion som är aktuell i målen vid den nationella domstolen är utformad på ett sådant sätt att den begränsar incitamentet att minska utsläppen av växthusgaser.
- 53 Det framgår visserligen av svaren på de skriftliga frågor som ställts av domstolen att metoden för att beräkna denna minskning, som föreskrivs i ministerförordning nr ITC/3315/2007, kan leda till att minskningen av växthusgaser som verksamhetsutövaren för ett bestämt elkraftverk bidrar till får till följd att beloppet avseende de kostnader som denne är skyldig att betala ökar.
- 54 Den spanska regeringen har emellertid påpekat att de ökade kostnaderna inte upphäver den fördel som uppkommer på grund av medverkan i handeln med utsläppsrätter.
- 55 Domstolen noterar i detta hänseende att incitamentet att minska utsläppen från varje anläggning ligger i den vinst som kan uppnås genom att anläggningens behov av utsläppsrätter minskas. Utsläppsrätterna har härvid ett ekonomiskt värde som kan realiseras genom försäljning, oavsett om de har tilldelats gratis.
- 56 För att uppfylla målet med 2003/87, att minska utsläppen av växthusgaser på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt effektivt sätt, är det, såsom framhållits i punkt 41 i denna dom, vidare inte nödvändigt att bolagen övervältrar kostnaderna för de utsläppsrätter som har tilldelats gratis på konsumentpriserna.
- 57 Dessutom har samtliga producenter på den spanska elmarknaden erhållit ett enhetligt pris och slutkonsumenten har inte haft vetskap om vilken teknik som har använts för att producera den el som han konsumerar till det pris som fastställs av staten. Den utsträckning i vilken elproducenterna kan överföra kostnaden för användandet av utsläppsrätter på priset inverkar följaktligen inte på minskningen av utsläppen.
- 58 Av detta följer att även om en avgift som sänker ersättningen för elproduktion, såsom den som föreskrivs i de bestämmelser som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, kan försvaga incitamentet att minska utsläppen av växthusgas, förtar den inte incitamentet helt och hållet.
- 59 Av det anförda följer att den fråga som har ställts ska besvaras enligt följande. Artikel 10 i direktiv 2003/87 ska tolkas så, att den inte utgör något hinder för att tillämpa bestämmelser i nationell lagstiftning, såsom de som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, som har till syfte och verkan att sänka ersättningen för elproduktion med ett belopp som motsvarar den höjning av

ersättningen som uppkommit till följd av att värdet av de utsläppsrätter som tilldelats gratis har inkluderats, i form av en ökad produktionskostnad, i priset för försäljningsanbudet på grossistmarknaden för el.

Rättegångskostnader

- ⁶⁰ Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, ska tolkas så, att den inte utgör något hinder för att tillämpa bestämmelser i nationell lagstiftning, såsom de som är aktuella i målen vid den nationella domstolen, som har till syfte och verkan att sänka ersättningen för elproduktion med ett belopp som motsvarar den höjning av ersättningen som uppkommit till följd av att värdet av de utsläppsrätter som tilldelats gratis har inkluderats, i form av en ökad produktionskostnad, i priset för försäljningsanbudet på grossistmarknaden för el.

Underskrifter